

www.mevzuattakip.com.tr

Belediye Şirketi Yöneticilerinin İbrası

Mehmet Koyuncu tarafından kaleme alınan bu makalede, ibra konusu belediyelerin sahip olduğu anonim şirket ve limited şirket açısından ayrı ayrı değerlendirilmiştir.

BELEDİYE ŞİRKETİ YÖNETİCİLERİNİN İBRASI

Mehmet KOYUNCU

İçişleri Bakanlığı Kontrolörü

1. Giriş

İbra, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 408 ve 616 ncı maddelerinde şirket genel kurullarının devredemeyeceği yetkileri arasında sayılmıştır. Bu çalışmada ibra konusu belediyelerin sahip olduğu anonim şirket ve limited şirket açısından ayrı ayrı değerlendirilecektir.

2. İbra Nedir?

İbra, anonim şirket yönetim kurulu üyeleri ile limited şirket müdürlerinin, hesap dönemi içerisinde gerçekleştirdiği işlem ve faaliyetler ile bunların sonuçlarının, hukuki ve iktisadi açıdan uygunluğunun şirket genel kurunca kabul edilmesidir. Bir anlamda yönetim kurulu üyelerine ve müdürlere güven duyulduğunun belirtilmesidir.

İbra kararı yöneticilerin hukuki sorumlulukları bakımından sonuç doğuracaktır, ancak cezai sorumlulukları bakımından sonuç doğurmayacaktır. Yani yöneticilerin gerçekleştirmiş olduğu iş ve işlemlerin cezai bir yaptırıma tabi tutulması gerekiyor ise bu konuda ibra edilmiş olsa dahi hüküm ifade etmeyecektir.

Şirket genel kurulu tarafından alınmış bir ibra kararı, başka bir genel kurul kararıyla kaldırılamayacak olup, ibra kararı tescilinden itibaren sonuç doğuracaktır. Ayrıca ibraya olumlu oy veren genel kurul üyeleri, ibra edilen konu için yöneticilerin sorumluluğuna ilişkin dava açamayacaktır. Buradaki en önemli husus ibra kararının içeriğinin doğru

bilgileri içeriyor olmasıdır.

Şirketin genel kurul üyesinin kendisi, eşi, alt ve üstsoyu aynı zamanda şirketin yönetimde yer alıyor ise ibra kararının görüşülmesinde oy kullanamayacaktır.

İbraya ilişkin bir diğer husus ise şirketin kuruluşundan itibaren dört yıl geçmedikçe yöneticiler hakkında ibra kararı alınamayacağı hususudur.

Şirket yöneticilerinin ibrası, açık ibra ve örtülü/zımni ibra olmak üzere iki şekilde gerçekleştirilebilir.

2.1. Açık İbra

Şirketin genel kurul toplantı gündemine eklenerek, şirket yöneticilerinin ibra edilmesi kararının toplantıya katılanların oyçokluğu ile kabul edilmesidir. İbra kararı tüm yönetim kurulu/müdürler için alınabileceği gibi, bir veya birkaçı içinde alınabilecektir. Yine genel kurulca alınacak ibra kararı süre ve işlem yönünden de daraltılabilecektir.

2.2. Örtülü İbra

Her mali yıl sonunda düzenlenen finansal tabloların onaylanması şirket genel kurulunun görevidir. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 424 üncü maddesine göre finansal tabloların, bilançonun doğru bilgileri içermesi halinde finansal tabloların onaylanması şirket yöneticilerinin ibra edildiği anlamına gelecektir. Ancak finansal tabloların doğru bilgileri içermemesi veya alınan kararda finansal işlemlerin onaylanmasının ibra sayılmayacağı gibi bir hüküm konulursa söz konusu karar ibra niteliği taşımayacaktır.

3. Anonim Şirketlerde İbra

Anonim Şirketlerin Genel Kurul Toplantılarının Usul ve Esasları ile Bu Toplantılarda Bulunacak Bakanlık Temsilcileri Hakkında Yönetmeliğin 13 üncü maddesine göre anonim şirketler faaliyet döneminin sonundaki olağan genel kurul toplantısında yönetim kurulu üyelerinin ibrasını görüşmek zorundadır. Genel kurul sermayenin en az dörtte birini karşılayan payların sahiplerinin veya temsilcilerinin varlığıyla toplanacak olup, toplantıda bulunanların çoğunluğunun oyları ile karar alacaktır.

Belediyelerin sahip veya ortak olduğu şirketlerde, belediyenin sahip olduğu payı genel kurulda temsille yetkili kişi belediye başkanı olacaktır. Dolayısıyla şirketin genel kurul toplantılarında da belediye tüzel kişiliği adına oy kullanma hakkı belediye başkanında olacaktır.

Belediye başkanının kendisinin, eşinin, alt ve üstsoyunun veya bunların ortağı oldukları şahıs şirketlerinin yönetim kurulunda yer alması halinde ibraya ilişkin genel kurul kararında oy hakkı olmayacaktır. Şirketin yönetim kurulunda belediye başkanının tek

yönetici olması halinde ibra kararı alınmış olsa bile geçerli bir ibra olarak kabul edilmeyecektir. Ayrıca mevzuatta herhangi bir hüküm bulunmamasına rağmen söz konusu kişilerin yönetim kurulunda olması halinde finansal tabloların ve bilançonun onaylanması halinde bu onayın örtülü ibra olarak kabul edilmeyeceği kanaatindeyiz.

4. Limited Şirketlerde İbra

Anonim şirketlerde olduğu gibi limited şirket genel kurulu da pay sahiplerinden oluşmaktadır. Şirket müdürlerinin ibra edilmesine ilişkin karar da genel kurulun yetkisindedir. Belediyelerin ortak olduğu limited şirketlerde de genel kurulda şirketi temsille yetkili kişi belediye başkanı olacaktır.

Her faaliyet döneminden sonraki genel kurul toplantısında yöneticilerinin ibrasının görüşülmesi anonim şirketlerde zorunlu iken limited şirketlerde böyle bir zorunlu gündem maddesi bulunmamaktadır. Açık ibra hususunun görüşülmesi müdürlerin genel kurul toplantı gündeminde görüşülmesini isteme usulüyle gerçekleştirilebilir.

Anonim şirketlerde olduğu gibi limited şirketlerde de oylamaya katılma yasağı bulunmaktadır. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 619 uncu maddesinde herhangi bir şekilde şirket yönetimine katılmış bulunanların müdürlerin ibralarına ilişkin kararlarda oy kullanamayacağı belirtilmiştir. Genel kurulda temsille yetkili belediye başkanı şirketin yönetiminde yer alıyorsa ibra kararında oy kullanamayacaktır. Şirketin tüm payları belediyeye ait ise ve yöneticisi belediye başkanı ise ibra kararı alınmış olsa bile geçerli bir ibra sayılamayacaktır. Yine örtülü ibra konusunda da belediye başkanı müdür sıfatını da taşıyorsa finansal tabloların ve bilançonun genel kurulca onaylanması halinde bu durumun örtülü ibra olarak değerlendirilemeyeceği kanaatindeyiz.

6. Sonuç

İbra, anonim şirket yönetim kurulu üyeleri ile limited şirket müdürlerinin işlem ve faaliyetler ile bunların sonuçlarının, hukuki açıdan şirket genel kurunca uygun bulunmasıdır. İbra kararı şirket genel kuruluna katılan üyelerin oy çokluğu ile alınmaktadır. Belediye şirketlerinde, şirket genel kurulunda belediyeyi temsille yetkili kişi belediye başkanıdır. Anonim şirketlerde genel kurul üyesinin kendisi, eşi, alt ve üstsoyu aynı zamanda şirketin yönetimde yer alıyor ise, limited şirketlerde de kendisinin yönetimde yer alması halinde ibra kararının görüşülmesinde oy kullanamayacaktır. Finansal tablo ve bilançoların onaylanması örtülü ibra olarak kabul edilirken, mevzuatta herhangi bir hüküm bulunmamasına rağmen belediye başkanının oy kullanma hakkının olmadığı durumlarda finansal tablo ve bilançonun onaylanması işleminin de ibra olarak kabul edilemeyeceği kanaatindeyiz.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA